

Adam Mickiewicz „Świtezianka” — test ze znajomości treści

klasa 7-8 szkoły podstawowej • czas: 45 minut • razem 30 punktów

Imię i nazwisko: Klasa: Data: Liczba punktów: / 30 Ocena:
.....

Część A. Pytania zamknięte

10 pkt

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź. Za każdą prawidłową otrzymujesz 1 punkt.

- Autorem ballady „Świtezianka” jest:
A. Juliusz Słowacki
B. Adam Mickiewicz
C. Ignacy Krasicki
D. Jan Kochanowski
- Utwór pochodzi ze zbioru:
A. „Sonety krymskie”
B. „Bajki i przypowieści”
C. „Ballady i romanse”
D. „Treny”
- Akcja utworu rozgrywa się:
A. nad brzegiem jeziora Świtez
B. w górach
C. na dworze królewskim
D. w wielkim mieście
- Głównym bohaterem jest młody:
A. rybak
B. pasterz
C. strzelec (myśliwy)
D. rycerz
- Spotkania zakochanych odbywają się:
A. o świcie
B. w samo południe
C. nocą, przy świetle księżyca
D. w czasie burzy
- Czego dziewczyna nie chce zdradzić strzelcowi?
A. swojego pochodzenia i rodziny
B. imienia swojego brata
C. miejsca, w którym ukryła skarb
D. tego, ile ma lat
- Zanim dziewczyna odejdzie, żąda od chłopca:
A. pieniędzy i klejnotów
B. przysięgi wierności
C. by zbudował dla niej dom
D. by przestał polować
- Kim okazuje się piękna postać, która wyłania się z jeziora i kusi strzelca?
A. matką dziewczyny
B. nieznaną mu kobietą ze wsi
C. tą samą dziewczyną — świtezianką
D. duchem jego matki
- Strzelec zostaje ukarany, ponieważ:
A. skłamał na temat swojego majątku
B. złamał złożoną przysięgę
C. zabił zwierzę nad brzegiem jeziora
D. obraził mieszkańców wsi
- Jaka kara spotyka strzelca?
A. zostaje wygnany ze wsi
B. traci wzrok
C. zamienia się w kamień
D. ginie w wodach jeziora, a jego dusza pokutuje

Część B. Prawda czy fałsz?

6 pkt

Wstaw znak X we właściwej kolumnie.

Lp.	Zdanie	PRAWDA	FAŁSZ
1.	Świtezianka to nimfa wodna — duch zamieszkujący jezioro Świtez.		
2.	Strzelec dochował złożonej przysięgi i pozostał wierny.		
3.	Dziewczyna wystawia ukochanego na próbę, zjawiając się przed nim w innej postaci.		
4.	Utwór został napisany prozą i podzielony na rozdziały.		
5.	W balladzie obok świata realnego pojawiają się zjawiska fantastyczne.		
6.	Zakończenie utworu potwierdza ludową prawdę, że każda wina zostaje ukarana.		

Część C. Krótkie odpowiedzi

7 pkt

- Nad jakim jeziorem toczy się akcja ballady? (1 pkt)

2. Pod jakim drzewem — według zakończenia utworu — do dziś widać białą, cierpiącą postać?
(1 pkt)
3. Wyjaśnij w jednym zdaniu, kim jest tytułowa świtezianka. (1 pkt)
.....
4. Wymień trzy cechy ballady, które odnajdujesz w „Świteziance”. (3 pkt)
.....
.....
5. Jaki środek stylistyczny został zastosowany w powtórzonym zwrocie „Chłopcze mój piękny, chłopcze mój młody”?
(1 pkt)
.....

Część D. Zadania otwarte

7 pkt

1. Opisz w 4-5 zdaniach scenę próby, której świtezianka poddaje strzelca. Napisz, jak zachował się bohater. (3 pkt)
.....
.....
.....
.....
2. Jakie przesłanie moralne płynie z ballady? Odpowiedz pełnymi zdaniami (2-3 zdania). (2 pkt)
.....
.....
.....
3. Udowodnij, że „Świtezianka” jest balladą. Podaj dwa argumenty i odwołaj się do treści utworu. (2 pkt)
.....
.....
.....

Punktacja i oceny: 28-30 pkt — celujący | 24-27 — bardzo dobry | 19-23 — dobry | 14-18 — dostateczny | 9-13 — dopuszczający | 0-8 — niedostateczny

Klucz odpowiedzi

„Świtezianka” — test ze znajomości treści

Część A

po 1 pkt

1. B	2. C	3. A	4. C	5. C
6. A	7. B	8. C	9. B	10. D

Część B

po 1 pkt

1. PRAWDA	2. FAŁSZ	3. PRAWDA
4. FAŁSZ	5. PRAWDA	6. PRAWDA

Część C

7 pkt

1. Jezioro Świtez. (1 pkt)
2. Pod modrzewiem. (1 pkt)
3. Świtezianka to nimfa (duch wodny) mieszkająca w jeziorze Świtez; potrafi przybrać postać pięknej dziewczyny. (1 pkt)
4. Po 1 pkt za każdą cechę, np.: wyraźna fabuła (opowiedziana historia); elementy fantastyczne (nimfa, kara z za grobu); ludowość i wiara prostego ludu; nastrojowość i tajemniczość (noc, księżyc, jezioro, las); obecność narratora, który sam nie zna całej prawdy; dialogi bohaterów; przyroda jako uczestnik wydarzeń; morał — kara za winę; budowa wierszowana, podział na strofy. (3 pkt)
5. Powtórzenie (dopuszczalne także: apostrofa — bezpośredni zwrot do adresata). (1 pkt)

Część D

7 pkt

1. **Scena próby (3 pkt):** po odejściu dziewczyny strzelec zostaje sam nad jeziorem. Z wody wylania się piękna postać, która wabi go, obiecuje miłość i zabawę, wzywa, by poszedł za nią w głąb jeziora. Chłopiec waha się tylko chwilę, zapomina o przysiędze i rusza ku niej. Wtedy rozpoznaje w niej swoją ukochaną — to ona sprawdzała jego wierność. *Punktacja: 1 pkt — pojawienie się postaci z wody i kuszenie; 1 pkt — złamanie przysięgi przez strzelca; 1 pkt — rozpoznanie ukochanej / demaskacja zdrady.*
2. **Przesłanie (2 pkt):** ballada przestrzega przed lekkomyślnym składaniem przysięg i przed niewiernością. Pokazuje, że wina nie zostaje bez kary, a człowiek odpowiada za dane słowo. Podkreśla też słabość ludzkiej natury, która łatwo ulega pokusie. *Punktacja: 1 pkt — wskazanie winy (zdrada, złamana przysięga); 1 pkt — wskazanie nieuchronności kary / odpowiedzialności za słowo.*
3. **Cechy ballady (2 pkt — po 1 pkt za argument z przykładem):** np. połączenie świata realnego z fantastycznym (zwykły strzelec i nimfa wodna); wierszowana forma z fabułą i dialogami; ludowy morał o karze za zdradę; tajemniczy, nocny nastrój; narrator, który sam zadaje pytania o tożsamość bohaterów.